

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-141/2014-2

Datum: 13.5.2014

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 5692-127

Zveza: vaš dopis št. 092-127/2014/1

Spoštovani,

Na spletnem portalu predlagam.vladi.si ste podali predlog, da se mladoletnim osebam, mlajšim od 18. let, onemogoči vpis v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje. Menite, da je prioriteta mladoletnih oseb, izobraževanje in ne zaposlitev, zato bi Zavod RS za zaposlovanje moral mladoletnikom prvotno ponuditi možnost vrnitev v izobraževalni sistem in ne iskanja službe.

V zvezi s predlogom vam posredujemo odgovor v obsegu, ki je vezan na pristojnost Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Na začetku želimo opozoriti, da podatek, ki ga navajate vašem predlogu ni pravilen. Na Zavodu RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: Zavod) je bilo konec meseca aprila 2014 med vsemi brezposelnimi le 0,21 % mladoletnih brezposelnih oseb, ki imajo dokončano osnovnošolsko raven izobrazbe ali manj. Če se izrazimo v številkah: med vsemi 123.636 brezposelnimi je bilo takšnih 254 (dodatno je bilo prijavljenih še 15 mladoletnih oseb, ki imajo zaključeno vsaj poklicno raven izobrazbe). Med 254 brezposelnimi mladoletnimi osebami pa je 41 (oziroma 15,2 %) takšnih, ki nimajo dokončane niti osnovne šole. Dejstvo je, da se veliko mladoletnih oseb prijavi v evidenco brezposelnih oseb tudi zaradi pridobitve pravic iz javnih sredstev po drugih zakonih (denarna socialna pomoč, starševsko nadomestilo idr.). Od vseh brezposelnih mladoletnih oseb je kar 63,6 % (tj. 171 oseb) takšnih, ki prejemajo denarno socialno pomoč.

Zavedamo se, da je z vidika osebnega in poklicnega razvoja mladostnika, pomembno zasledovati cilj, da vsak posameznik doseže najmanj raven poklicne izobrazbe, vendar pa ni mogoče mladoletnika prisiliti, da ostane v izobraževalnem sistemu, če si tega ne želi. V Republiki Sloveniji obvezno šolanje traja 9 let, srednješolsko izobraževanje ni obvezno.

V okviru različnih struktur (kot npr. Vseživljenjski karierni centri, Svetovalni delavci na šolah, Zavod) se izvajajo **karierna svetovanja**, ki spodbujajo mlade, da ostanejo v izobraževalnem sistemu oziroma, da se vanj vrnejo in si na ta način zagotovijo boljše možnosti za zaposlitev in napredovanje. Pri odločitvi o prenehanju ali nadaljevanju izobraževanja ima pomembno vlogo tudi družina, zato se v primeru mladoletnih oseb mnogokrat v svetovanje vključi tudi starše oziroma skrbnike.

Starost, pri kateri je posameznik sposoben skleniti pogodbo o zaposlitvi določa Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 - popr. - v nadaljevanju ZDR), ki v 21. členu določa, da smejo pogodbo o zaposlitvi skleniti le osebe, ki so dopolnile starost 15 let. Nadalje ZDR v 190. – 194. členu določa tudi posebno varstvo delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti in sicer prepoveduje opravljanje nevarnih in težkih del, prepoveduje opravljanje nočnega dela, omejuje trajanje dnevnega delovnega časa, določa odmor, daljši čas za počitek in pravico do dodatnih 7 delovnih dni letnega dopusta. Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13-ZIUPTDSV in 63/13; v nadaljevanju: ZUTD) določa, da se v evidenco brezposelnih oseb lahko prijavi vsak, ki išče zaposlitev in je zmožen za delo. Za delazmožno po ZUTD se šteje brezposelna oseba od dopolnjenih 15 do 65 let starosti.

Glede na določbe ZUTD in ZDR se torej v evidenco lahko vpišejo tudi osebe, mlajše od 18 let, ki nimajo statusa dijaka, vajenca ali študenta in iščejo zaposlitev.

Poudariti pa je potrebno, da je v skladu z doktrino dela z brezposelnimi osebami, Zavod zavezan, da vsem brezposelnim, še posebej pa mladim, brez dokončane osnovne ravni izobrazbe, najprej ponudi možnost vrnitve v izobraževalni sistem in jih vključi v delavnico za poklicno svetovanje in vseživljenjsko karierno orientacijo. Z namenom ponovne vključitve mladih osipnikov v izobraževanje, Zavod izvaja posebna ukrepa Aktivne politike zaposlovanja, ki sta vezana na ponovno vključitev v izobraževanje: »Formalno izobraževanje« in »PUM – Projektno učenje za mlajše odrasle«, v okviru katerih se udeležencem povrnejo potni stroški in izplača dodatek za aktivnost ali dodatek za izobraževanje.

Dejstvo, da se mlade brezposelne prvenstveno spodbuja k vrnitvi v izobraževalni sistem in ne v zaposlitev, izkazujejo tudi podatki: v prvih štirih mesecih leta 2014 (januar – april) so se le 4 mladoletne osebe odjavile iz evidence brezposelnih zaradi zaposlitve in 21 je bilo takšnih, ki so odjavili, ker so se odločili nadaljevati šolanje.

Zavedamo se, da mladi brez izobrazbe na trgu dela zelo hitro postanejo mladi brez perspektive in preko poglobljenega kariernega svetovalnega dela je potrebno doseči, da bodo prednosti pridobitve poklica prepoznali tudi sami. Le z osebno odločitvijo posameznika, z jasnimi kariernimi cilji in voljo do učenja, bo nadaljevanje izobraževanja uspešno.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Urška Kovač Zlobko
podsekretarka

Petricija Vrečar
vodja sektorja za zaposlovanje,
socialno podjetništvo in migracije

Zoran Ketolenko
namestnik generalne direktorice